

Kumla kommun
servicecenter@kumla.se

2019-02-27
1 (17)
Dnr-2018:10132

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Tallängens skola i Kumla kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Tallängens skola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men lämnar framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Tallängens skola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling av undervisningen, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att det vid skolan genomförs ett aktivt, medvetet och systematiskt jämställdhetsarbete.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver utveckla undervisningen så att eleverna i högre grad görs delaktiga i planering och utvärdering av arbetsområden samt att eleverna

efter ålder och mognad ges möjlighet att utöva ett större inflytande över sin undervisning.

Trygghet och studiero

Utbildningen präglas i flera delar av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärare och elevhälsans personal systematiskt följa upp och analysera resultaten av skolans arbete med att skapa trygghet och studiero samt utveckla elevernas delaktighet i detta arbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver i samverkan med lärarna utveckla olika metoder för att de ska kunna göra likvärdiga bedömningar av elevernas kunskaper i samtliga ämnen.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 15 augusti 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 330, 58103 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– 2018:10132) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling av undervisningen, men utvecklingsområden finns.

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling. 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skälen till bedömningen är att rektorn har påbörjat ett arbete med att följa upp och kartlägga skolans kunskapsresultat, undervisningens genomförande och värdegrundsarbete. Rektorn har vidare skapat en tydlig organisation för samverkan och rektorns organisation utgår från ett fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Rektorn har dock inte påbörjat något strategiskt jämställdhetsarbete.

Rektorn har påbörjat ett arbete med att följa upp kunskapsresultat, kvaliteten i undervisningen samt värdegrundsarbetet. Rektorn tillträdde sin tjänst som rektor i november 2018, efter det att skolan haft en tillförordnad rektor under en del av höstterminen. Rektorn beskriver att skolans kunskapsresultat årligen följs upp vid en konferens i augusti. Vid denna konferens följs betygen för årskurs 6 upp i varje ämne, resultatet av de nationella proven i årskurs 3 samt resultaten av genomförda diagnoser i svenska och matematik. Rektorn uppger att hon är osäker på vilka resultat som har följts upp vid skolan för årskurs 3 utöver resultaten av de nationella proven. Resultaten analyseras utifrån faktorer som kön, skillnader i olika ämnen samt jämförelser mellan nationella prov och betyg. Rektorn har identifierat att det finns stor skillnad på gruppnivå i olika årskurser och inom vissa ämnen. Därutöver följs elevernas kunskapsutveckling upp regelbundet vid skolans så kallade resultatkonferenser. Enligt lärarna har dessa genomförts under höstterminen som planerats trots rektorsbyten. Av lärarintervjuer framgår att resultatkonferenserna i vissa årskurser till övervägande

del har fokuserat på ämnena matematik och svenska. Rektorn och lärarna följer gemensamt upp resultaten för att, utifrån en analys, kunna sätta in åtgärder. Sedan höstterminen 2018 har skolan en ny organisation för undervisningen vilken innebär att varje klass, de flesta lektioner i veckan, är indelad i två grupper. Rektorn har ännu inte följt upp effekterna av denna schemaläggning, men kommer att utvärdera den efter läsårets slut. Rektorn har för att få en uppfattning om undervisningen genomfört lektionsobservationer. Av lärarintervjuer framgår att rektorerna som avlöst varandra inte har haft så stor roll i utvecklingen av skolan de senaste åren. Det utvecklingsarbete som skolan arbetar med handlar om lärmiljön.

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. På skolan finns olika mötesforum i form av pedagogiska konferenser, arbetslag, elevhälsomöten samt trygghetsteam. Därutöver samarbetar lärare som undervisar i samma ämnen, årskurser eller klasser. I kommunen finns även ämnesnätverk i vilka lärarna deltar. Rektorn leder de pedagogiska konferenserna samt elevhälsans och trygghetsteamets möten samt deltar vid arbetslagens möten i mån av tid. På de pedagogiska konferenserna har rektorn tagit upp värdegrundsfrågor, frågor om trygghet och studiero samt ledarskap vilket lärarna arbetat vidare med i grupper. Lärarna anser att de har bra arbetslag där de kan lyfta aktuella frågor och få stöd i sitt arbete. Av intervjuer med elevhälsoteamet och lärarna framgår att specialläraren och specialpedagogen inte deltar i arbetslagsmötena och att det för vissa klasser saknas gemensam planeringstid för lärare och speciallärare. Vid elevhälsans möten behandlas bland annat elevärenden, elevers närvaro och information från trygghetsteamet. Därutöver genomför elevhälsans personal observationer och ger handledning till lärare och resurspersoner. Tid har avsatts för att representanter från varje arbetslag ska kunna delta i mötet. Lärarna kan då ta upp frågor på individ- eller gruppnivå, som de önskar diskutera med elevhälsan. Denna förändring gjordes efter elevhälsans utvärdering av verksamheten föregående läsår, för att ge möjlighet till ökad samverkan mellan elevhälsan och samtliga lärare. Rektorn, elevhälsans personal och lärarna beskriver att detta är ett arbete som håller på att utvecklas. Av intervju med rektorn och lärarna framgår också att skolan har ett system vilket innebär att nya lärare arbetar parallellt med den som ska sluta, får stöd av mentorer och ges information från de lärare som har undervisat i respektive ämne eller klass. Vid skolan finns även en informationsskrift för nya lärare.

Skolan saknar ett strategiskt jämställdhetsarbete. Av intervjuer med lärarna framgår att lärarna har olika tankar om vad jämställdhetsarbete innebär och att de arbetar i olika grad och på olika sätt med uppdraget. Vidare framgår att de inte gemensamt har läst och diskuterat läroplanens delar som omfattar skolans jämställdhetsuppdrag. Av rektorsintervjun framgår att detta är ett område som kan utvecklas.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att det vid skolan genomförs ett aktivt, medvetet och systematiskt jämställdhetsarbete.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver utveckla sitt jämställdhetsarbete. Granskning visar att det vid skolan inte finns något strategiskt jämställdhetsarbete som syftar till att ge alla elever samma förutsättningar att lära och utvecklas oberoende av könstillhörighet.

Av Lgr 11 avsnitt 1, Skolans värdegrund och uppdrag, framgår att skolan aktivt och medvetet ska främja elevernas lika rättigheter och möjligheter oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Vidare har skolan ett ansvar för att motverka traditionella könsmonster. Genom utbildningen ska eleverna utveckla en förståelse för hur olika uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter. Skolan ska därigenom bidra till att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska könsmonster och hur dessa kan begränsa människors livsval och livsvillkor.

Av Lgr 11 avsnitt 2.8, Rektorns ansvar, framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att skolan i undervisningen i olika ämnen integrerar ämnesövergripande kunskapsområden, exempelvis jämställdhet.

Skolinspektionen rekommenderar därmed att rektorn tillsammans med lärarna utvecklar skolans jämställdhetsarbete. Rektorn behöver se till att lärarna utvecklar sin kunskap om vad jämställdhet innebär och hur de kan arbeta med jämställdhet i undervisningen utifrån läroplanens intentioner. Rektorn behöver vidare följa upp jämställdhetsarbetet inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Undervisning

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden 5. Kursplaner med kunskapskrav

Skälen till bedömningen är att lärarna planerar och genomför undervisningen utifrån ämnets syfte, centrala innehåll och kunskapskrav. Undervisningen är vidare varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Lärarna använder olika metoder för att individanpassa undervisningen, stärka elevernas motivation samt reflektera över sitt lärande. Undervisningen ger dock eleverna en begränsad möjlighet att påverka undervisningens arbetsformer och innehåll.

Lärarna planerar och genomför undervisningen så att aktuella arbetsområden inriktas mot ämnets syfte, centrala innehåll och kunskapskrav. Av lärarintervjuer framgår att lärarna enskilt eller tillsammans med kollegor planerar undervisningen utifrån läroplanen syfte och centrala innehåll. De delger varandra planeringarna i arbetslaget. Lärarna beskriver vidare att de, beroende på elevernas ålder och ämne, tydliggör för eleverna vad som är syftet med olika arbetsmoment. Elever beskriver i intervjuer att lärarna i varierande grad berättar för dem om vad de ska lära sig.

Undervisningen består av varierade arbetsformer och arbetssätt och innehåller ett aktivt lärarstöd. Lärarna beskriver att de har en gemensam struktur för hur de går igenom lektionernas innehåll och arbetssätt med eleverna. Detta framgår även av observerade lektioner vilka ofta börjar med en gemensam genomgång i helklass om vad lektionen ska handla om och av de olika moment eleverna ska träna på. Vidare framgår av observationerna att lärarna beskriver hur arbetet under lektionerna ska gå till och i ett par klasser visar läraren arbetsgången på en projektorbild i samband med genomgången. Den observerade undervisningen består av såväl gemensamt arbete i helklass som enskilt arbete och grupparbete. Under tiden som eleverna arbetar går lärarna i samtliga klasser runt och hjälper till och uppmuntrar eleverna. Lektionerna avslutas med en gemensam samling. Några lektioner avslutas genom att läraren följer upp vad eleverna lärt sig eller går igenom vad de ska arbeta vidare med på nästa lektion, samt med praktiska frågor om läxor eller vad som ska hända nästa dag.

Lärarna använder olika metoder för att individanpassa undervisningen samt stärka elevernas motivation. Arbetet med att stimulera och utmana elever är mer begränsat. Av observationer och intervjuer framgår att individanpassningarna omfattar undervisningens organisation och arbetssätt, val av läromedel och hjälpmedel. Lärarna beskriver att det är en stor spridning i grupperna och de behöver planera undervisningen så att elever kan arbeta på olika sätt och på olika nivåer. Hur de ska individanpassa undervisningen är något de diskuterar mycket i arbetslagen. Lärarna samverkar också i flera ämnen om individanpassningar för elever. En lärare arbetade till exempel med korta delmål för elever, vilket var ett arbetssätt som sedan kunde användas i flera ämnen. Lärare har också haft stöd av specialpedagogen som har observerat undervisningen. Lärarna ger olika exempel på hur de kan utmana elever som nått långt i sin kunskapsutveckling. Detta gör de bland annat genom att ha arbetsuppgifter på olika nivåer, låta elever arbeta med fördjupningsuppgifter och genom att elever kan få förklara för andra elever. Lärarna anser dock att dessa elever kan behöva stimuleras mer för att de ska nå längre i sin kunskapsutveckling och att detta är ett område som de behöver utveckla.

Eleverna ges möjlighet att reflektera över sitt lärande men deras inflytande på arbetssätt arbetsformer och undervisningens innehåll är begränsat. Lärarna beskriver olika metoder som de använder för att ge eleverna möjlighet att ta ansvar för och reflektera över sitt eget lärande. I samband med arbetet med bedömning för lärande, som de genomförde förra våren, diskuterade lärarna gemensamt hur de arbetade med detta. I några klasser skriver eleverna loggböcker vilka läraren sedan använt som underlag för att eleverna ska få syn på sin utveckling. Andra lärare använder mikroutvärderingar för att eleverna ska få utvärdera hur de upplevt undervisningen. Vid skolan genomförs klassråd. Av lärar- och elevintervjuer framgår att de frågor som tas upp på klassråden företrädesvis handlar om förhållningsregler i klassrummet och skolans regler och det framkommer få exempel på hur undervisningen planeras och utvärderas tillsammans med eleverna. Lärarna har inte diskuterat i arbetslaget hur de arbetar med eller kan utveckla arbetet med elevernas inflytande vad gäller planering och utvärdering av undervisningen. Rektorn och personalen har även konstaterat, efter en analys av elevernas svar i den elevenkät skolan genomförde under vårterminen 2018 i årskurs 5, att eleverna inte känner sig delaktiga i skolarbetet. De bedömer att detta är ett utvecklingsområde och i verksamhetsplanen för läsåret finns aktiviteter för arbetet. De har dock inte gjort någon systematisk uppföljning av hur lärarna arbetar med elevers ansvar och inflytande.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver utveckla undervisningen så att eleverna i högre grad görs delaktiga i planering och utvärdering av arbetsområden samt att eleverna efter ålder och mognad ges möjlighet att utöva ett större inflytande över sin undervisning.

Skolinspektionen bedömer att lärarna, vilket skolan även har identifierat, behöver utveckla arbetet med att ge eleverna inflytande på undervisningen. Granskningen visar att lärarna ger eleverna möjlighet till inflytande på olika sätt, men att elevernas delaktighet i utvärdering och planering av undervisningen behöver utvecklas. Detta arbete utförs till största delen av enskilda lärare. Det är mer sällan som diskussioner om hur eleverna kan ges inflytande i planeringen av undervisningen samt hur detta kan öka efter elevernas ålder och mognad sker.

Av 4 kap. 9 § skollagen framgår att barn och elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Enligt Lgr 11 avsnitt 2.3, Elevernas ansvar och inflytande, framgår att eleverna ska ges inflytande över utbildningen. Läraren ska svara för att alla elever får ett reellt inflytande över undervisningens innehåll samt se till att elevens inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Vidare framgår att läraren ska planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna.

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna i planeringen av undervisningen i högre grad låter eleverna vara delaktiga. Detta kan ske genom att lärarna till exempel låter eleverna delge vilka erfarenheter och föreställningar de har kring det som undervisningen ska behandla och utifrån detta bidra med idéer på innehåll för det aktuella arbetsområdet. Lärarna kan också, utifrån elevernas förutsättningar, erfarenheter och tänkande, tillsammans med dem välja olika delar från det centrala innehållet att arbeta med. Vidare kan lärarna utveckla arbetet med hur de ska ge eleverna möjlighet att påverka arbetssätt och arbetsformer. För att elevernas ansvar ska kunna öka med stigande ålder, behöver rektorn skapa förutsättningar för lärarna att diskutera hur de kan arbeta med elevinflytande i olika årskurser.

Trygghet och studiero

Skolinspektionen bedömer följande: Utbildningen präglas i flera delar av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Författningsstöd

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skälen till bedömningen är att rektorn och lärarna arbetar aktivt och vidtar åtgärder för att skapa trygghet och studiero. Skolan saknar dock ett samlat arbete med att systematiskt följa upp det arbete som görs och dess effekter på studieron och tryggheten i de olika klasserna. Lärarna och elevhälsans personal behöver också i högre grad involvera eleverna i arbetet med att skapa trygghet och studiero.

Skolan arbetar aktivt och vidtar åtgärder för att skapa studiero. Rektorn har under skolans pedagogiska konferenser lett ett arbete med att stärka ledarskapet i klassrummet som ett led i arbetet med att skapa studiero. På dessa konferenser har lärarna bland annat arbetat med läraren som ledare samt mål och strukturer för undervisningen. Lärarna har därefter arbetat fram en gemensam struktur och tydlighet i undervisningen. Detta arbetssätt framgår även av observerade lektioner. Lärarna anser att arbetet med lärmiljön har haft betydelse för studieron. Ett resultat av detta arbete är att eleverna vet hur strukturen ser ut och att alla vuxna agerar på ett likartat sätt i alla skolans miljöer oavsett i vilken klass eleverna går. Lärarna beskriver att de använder olika metoder som stöd i arbetet med att skapa studiero. Av lektionsobservationer framgår att lärarna under lektionerna arbetar för att skapa studiero genom att röra sig bland eleverna, ange tiden för olika uppgifter samt säga till eller samtala med de elever som har svårt att koncentrera sig på uppgifterna. I ett par klasser använder lärare, för att tydliggöra hur ljudnivån ska vara och hur lång tid eleverna ska arbeta enskilt, ett digitalt stoppljus samt timglas som stöd i arbetet med att skapa studiero. Elever beskriver att stoppljuset visar rätt om det pratigt och grönt om det är lugnt.

Lärare och elever beskriver att studieron kan variera mellan olika klasser. Några elever anser att om det inte är lugnt i klassrummet kan det påverka deras förmåga att koncentrera sig på lektionerna och att de ibland kan få gå till små rum och arbeta för att få studiero. Elevhälsan har deltagit i arbetet med att skapa studiero i enskilda klasser och har då gjort observationer i klassen, haft enskilda samtal samt handledning. De har också haft handledning i arbetslagen om hur lärarna kan anpassa lärmiljön och ändra i gruppkonstellationer för att få ökad studiero.

Skolan arbetar aktivt och vidtar åtgärder för att skapa trygghet. Skolan har sedan höstterminen startat ett så kallat trygghetsteam som ska arbeta främjande och

förebyggande samt vara ett stöd i individärenden. Trygghetsteamet träffas en gång i veckan och består av specialläraren, kuratorn och ett par lärare. Trygghetsteamet har utifrån de behov som framkommit gjort insatser i olika klasser. Trygghetsteamet följer upp de insatser de gör och vid behov tar de ärenden vidare till elevhälsan.

Trygghetsteamet har även arbetat med att göra en kartläggning av otrygga områden på skolan i vilken de har låtit eleverna märka ut otrygga platser på en trygghetskarta. Sammanställningen visade ett samstämmigt resultat, vilket innebär att få elever kände sig otrygga i klassrumsmiljön, men att fler kände sig otrygga i utemiljön och i omklädningsrummen. För att förstärka tryggheten har skolan gjort insatser i form av rastaktiviteter och vuxennärvaro i och runt omklädningsrummen i samband med att eleverna har idrott och hälsa. Trygghetsteamet har ännu inte återkopplat resultatet av kartläggningen till eleverna. Av elevintervjuer framgår att eleverna tror att det kan finnas elever som känner sig otrygga på skolan och att yngre elever beskriver att de kan vara rädda för de äldre. Några av de intervjuade eleverna känner till att det finns ett trygghetsteam, men de känner inte till vilka det är som är med i gruppen.

Arbetet med att skapa trygghet och studiero behöver följas upp. Lärarna tar reda på hur eleverna upplever tryggheten och studieron på olika sätt. I flera klasser genomförs diskussioner om trygghet och studiero i flick- och pojkgrupper. Lärarna leder och ansvarar för dessa grupper, elevhälsoteamet är inte delaktigt i arbetet. Andra lärare följer upp tryggheten och studieron på klassråd eller inom ramen för undervisningen i ämnet. Lärarna har dock inte gemensamt följt upp och diskuterat resultatet av de olika metoder de använder och hur de påverkar elevernas upplevelse av tryggheten och studieron. Hur eleverna upplever tryggheten och studieron följs istället upp i en kommungemensam enkät som görs varje år i årskurs 5. Av intervjuer med lärarna framgår att det var länge sedan skolan systematiskt för varje klass följt upp hur eleverna upplever tryggheten och studieron. Av information från rektorn framkommer att en trygghetsenkät ska göras i mars 2019.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärare och elevhälsans personal systematiskt följa upp och analysera resultaten av skolans arbete med att skapa trygghet och studiero samt utveckla elevernas delaktighet i detta arbete.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver utveckla arbetet med att skapa trygghet och studiero. Granskningen visar att skolan bedriver ett aktivt arbete för att skapa

trygghet och studiero, men att arbetssätt och resultat inte systematiskt följts upp. Vidare kan elevernas delaktighet i detta arbete öka. Elevernas uppfattning av tryggheten och studieron har inte följts upp i respektive klass och skolan har inte heller något samlat arbete för hur eleverna ska involveras i arbetet med att skapa trygghet och studiero.

Enligt 5 kap. 3 § skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Av Lgr 11 avsnitt 2.3, Elevernas ansvar och inflytande, framgår att eleverna ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade om frågor som rör dem. Skolans mål är att eleverna succesivt utövar ett större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan. Enligt Lgr 11 avsnitt 2.8, Rektorns ansvar, framgår att rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen.

Skolinspektionen ser positivt på att skolan under våren 2019 ska genomföra en trygghetsenkät. Skolinspektionen rekommenderar därutöver att rektorn i samverkan med lärarna utvecklar fler metoder för att följa upp elevernas uppfattningar av tryggheten och studieron i respektive klass. Detta kan med fördel genomföras på olika sätt till exempel dialogmöten med elever eller trygghetsvandringar. Vidare kan skolan utveckla metoder för att eleverna i högre grad ska kunna vara delaktiga i analysen av resultaten och vilka insatser som behöver göras.

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skälen till bedömningen är att rektorn har påbörjat en analys av lärarnas bedömningar och betygsättning för att se om de bedömer likvärdigt. Vidare samverkar lärarna på flera sätt vid bedömningen av elevernas kunskaper, men denna sambedömning omfattar inte alla ämnen.

Rektorn har påbörjat en analys skolenhetens betyg och lärares bedömningar av elevernas kunskaper. Av intervju med rektorn och lärarna framgår att rektorn ännu

inte har gjort någon analys av lärarnas bedömningar och betygsättning för att se om de bedömer likvärdigt. Rektorn beskriver att skolan har påbörjat ett arbete med att jämföra resultatet av de nationella proven och betygen. De har även startat en analysgrupp som ska fördjupa arbetet med att analysera statistiken för att se hur bedömning och betygsättning överensstämmer mellan lärare och ämnen. En lärare har varit med på kommunnivå och diskuterat resultaten för årskurs 6, men detta har ännu inte diskuterats på skolan.

Lärarna ges förutsättningar för att samverka för en likvärdig bedömning, men samverkan sker inte i alla ämnen. Rektorn och lärarna beskriver att lärarna träffas i kommunen för gemensam sambedömning av de nationella proven. Vid dessa träffar har de med sig avkodade elevarbeten. De nationella proven bedöms också gemensamt i kommunen, vilket ger ett bra stöd vid bedömningen. Den gemensamma rättningen av de nationella proven ger också lärarna möjlighet att diskutera och reflektera kring likvärdig bedömning. Lärarna deltar också i kommungemensamma nätverksträffar där de arbetar med likvärdig bedömning. Vid dessa möten är dock inte alltid skolan representerad i alla ämnen. Lärarna informerar varandra om vad som tagits upp på de olika ämnesträffarna i arbetslagen eftersom lärarna inte deltar i träffar för samtliga ämnen de undervisar i. Lärarna använder också materialet som finns i Skolverkets bedömningsportal som stöd vid bedömning i flera ämnen. Den gemensamma bedömningen av nationella prov, nätverksträffarna och bedömningsportalens material, anser lärarna vara till stor hjälp i arbetet.

Av information från rektorn framgår att lärarna i respektive arbetslag träffas ett par gånger per termin för sambedömning av elevernas kunskapsutveckling i olika ämnen. Lärarna i årskurs 1-3 beskriver att de inte har haft några bedömningsdiskussioner gällande godtagbara kunskaper i årskurs 3 i naturorienterande och samhällsorienterande ämnen. Rektorn har ännu inte följt upp lärarnas arbete med bedömningar i dessa ämnen eftersom hon tillträdde först i slutet av förra terminen. Lärarna i årskurs 4-6 uppger att de arbetar mycket med sambedömning och diskuterar bedömningar med varandra och att de har lagt in tider i arbetslagets kalendarium för detta. De diskuterar till exempel hur de ska göra de uppgifter och frågor som ska ligga till grund för bedömningen i ämnet. De utgår också från gamla nationella prov.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver i samverkan med lärarna utveckla olika metoder för att de ska kunna göra likvärdiga bedömningar av elevernas kunskaper i samtliga ämnen.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver utveckla arbetet med likvärdig bedömning. Granskningen visar att lärarna inte samverkar vid bedömningen av elevernas kunskaper i alla ämnen. Rektorn har vidare endast till delar följt upp de metoder lärarna använder vid bedömningen av elevernas kunskaper.

Enligt 1 kap. 9 § skollagen ska utbildningen inom skolväsendet vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas.

I Skolverkets allmänna råd med kommentarer (SKOLFS 2018:247, s. 22) om betyg och betygsättning beskrivs att sambedömning är ett betydelsefullt redskap för ökad likvärdighet, eftersom det bidrar till en gemensam syn på vad som ska bedömas och hur bedömningen ska gå till. Ett professionellt samtal om utformningen av ändamålsenliga bedömningssituationer och bedömning av olika underlag kan förbättra likvärdigheten. Sådana diskussioner kan ha både formativa och summativa syften. Lärare kan tillsammans analysera underlag och på vilka olika sätt som eleverna ger uttryck för sin förståelse av ämnesinnehållet.

Skolinspektionen rekommenderar därmed rektorn att i samverkan med lärarna utveckla olika metoder för att stärka en likvärdig bedömning och att detta arbete omfattar samtliga ämnen.

X Maria Sundkvist

Maria Sundkvist
Beslutsfattare
Signerat av: Maria Sundkvist

X Lena Stadler

Lena Stadler
utredare
Signerat av: Lena Stadler

Maria Sundkvist
Beslutsfattare

Lena Stadler
Föredragande

I ärendets slutgiltiga handläggning har även tf. avdelningsjurist Stina Nilsson medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 6 lektionsobservationer.
- 2 gruppintervjuer med elever.
- 2 gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten mellan den 16 januari 2019 och den 18 januari 2019. Besöket genomfördes av Lena Stadler och IngBeth Larsson.

Huvudman för Tallängens skola F-6 är Kumla kommun. Tallängens skola leds av en rektor. Grundskolan är indelad i två arbetslag, vilka är inriktade mot årskurs 1-3 respektive 4-6. I årskurserna 1–6 går 199 elever under läsåret 2018–2019. Vid skolan finns även förskoleklass och fritidshem.